

Verksamhetsplan med budget 2024

Grundskolenämnden

Beslutad av Grundskolenämnden, den 14 december 2023

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	1
Ordförandes inledning	2
2 Nämndens planering.....	3
2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden	3
2.2 Verksamhetsåret 2024	4
2.3 Förväntad utveckling 2025–2027	5
3 Reglemente och styrregler.....	8
3.1 Uppdrag enligt reglemente.....	8
3.2 Nämndens egna styrregler	9
4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling.....	10
4.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet	11
4.2 Strategiska områden	15
Lärande, utbildning och arbetsmarknad	15
Ett tryggt Örebro genom livet	20
Ett hållbart och växande Örebro	23
5 Planering för nämndens resurser	24
5.1 Ekonomi.....	24
5.1.1 Grundskolenämndens samlade ekonomi.....	24
5.1.2 Politiska prioriteringar	27
5.1.3 Investeringar och lokalförsörjning i investeringsprogrammet ...	28
Bilaga 1 Översikt över verksamhetens utveckling.....	30
Bilaga 2, Reglemente för Grundskolenämnden	31
Bilaga 3, Handlingsplan för likvärdig skola 2022-2027	34

1. Förslag till beslut

Grundskolenämndens verksamhetsplan med budget 2024 beskriver ambitionen, utmaningarna och målsättningarna för nämndens verksamhet och utveckling under 2024. Verksamhetsplanen innehåller nämndmål och indikatorer för resultatuppföljning och uppdrag som ska bidra till att nå kommunens övergripande strategiska mål. Grundskolenämnden ska genom sitt grunduppdrag utveckla den kommunala verksamheten mot Örebro kommuns gemensamma strategiska mål: att erbjuda en trygg verksamhet av god kvalitet där elevers måluppfyllelse är i centrum. Skolan ska vara en del av- och samverka med övriga samhället samt vara en attraktiv arbetsgivare. Ett fortsatt arbete med språkutveckling, elevhälsa och brottsförebyggande arbete kommer vara fokusområden under 2024.

I formuleringen av nämndmål har utgångspunkten varit Grundskolenämndens grunduppdrag som skolhuvudman enligt skollag. Som stöd i detta arbete utgår Förskole- och grundskoleförvaltningen ifrån *Handlingsplan för likvärdig skola*. Handlingsplanen ligger med som bilaga till verksamhetsplanen (bilaga 3) och innehåller insatsområden som förvaltningen arbetar utifrån för att nå högre måluppfyllelse för alla elever och därmed även uppnå målen för verksamhetsplanen.

En god ekonomisk hushållning ska uppnås genom att verksamheterna ständigt arbetar med att utveckla och anpassa sin organisation utifrån elevers behov, uppfyller Skollagens krav och samtidigt har en budget i balans.

Förskole- och grundskoleförvaltningens förslag till Grundskolenämnden

1. Verksamhetsplan med budget 2024 för Grundskolenämnden fastställs.

Avvikelser från resursfördelningsmodellerna:

- avdrag med ca 3 000 – 3 300 kr per elev för avsättning till förvaltningsgemensamma kostnader.
- avdrag med 126 kr per elev för avsättning till planeringsreserven.

Tilläggsbeloppet för särskilda stödåtgärder:

- 1 000 kr fördelas ut per elev
- 510 kr per elev i avsättning till en pott som fördelas ut till de skolor med elever som har väldigt stora medicinska eller fysiska behov.

Måltidsavdrag preliminärt (budget ej klar Teknik och serviceförvaltning):

- avdrag med 7 000 – 8 000 kr per elev för måltidskostnad skola
- avdrag med 7 500 – 8 500 kr per elev för måltidskostnad anpassad skola
- avdrag med 1 800 – 2 200 kr per elev för måltidskostnad fritids oberoende skolform

Verksamhetsplan med budget 2024 överlämnas till Kommunstyrelsen för kännedom.

Ordförandes inledning

Framtidsinriktad utveckling för Grundskolenämnden i Örebro kommun

I hjärtat av Örebro kommun vilar ansvaret att forma en trygg och stimulerande lärandemiljö för varje barn och elev. Grundskolenämnden strävar efter att skapa förutsättningar för framgång, där varje individ kan trivas och utvecklas. Vi tror på att varje barn förtjänar en stark start i livet – en start som inte bara ger trygghet utan även bygger en framtidstro som kommer att vägleda dem genom hela livet.

Vi ser elevers olika behov och förutsättningar i klassrummet och vill att varje skola ska ha kapacitet att möta och anpassa sig efter dessa variationer. En nyckelfaktor i detta arbete är att stärka elevhälsan, vilket inte bara underlättar lärarnas arbete utan även möjliggör tidiga insatser för att tillgodose barn och elevers individuella behov.

Vår strävan är att skapa skolor i Örebro kommun som inte bara är trygga platser utan även är centrum för lärande och kunskapsutveckling. Vi tar starkt avstånd från kränkningar och mobbning och strävar efter att skapa en miljö där dessa aldrig får fäste.

Grundskoleverksamheten står inför utmaningar med att anpassa sig till förändringar som sjunkande elevantal. Enheterna och förvaltningen måste tillsammans fortsätta arbeta för att säkerställa både kvalitet och ekonomisk balans. Under 2023 inledde vi arbetet med att anpassa organisation och arbetsätt, och detta kommer att fortsätta under 2024. Arbetet med att anpassa verksamheten till rådande läge är något som Grundskolenämnden kommer att följa över tid.

Grundskolenämnden kommer att fokusera på att utveckla kvalitet och måluppfyllelse enligt *Handlingsplan för likvärdig skola*. Under det kommande året kommer vi särskilt att prioritera insatser kopplade till fritidshem, språkutveckling, elevhälsa, studie- och yrkesvägledning samt övergångar mellan förskola och skolstadier.

Den samhällsutveckling vi ser idag, särskilt kopplat till gängrelaterad kriminalitet och organiserad brottslighet, påverkar dagens elever som lever i eller nära dessa miljöer. Det är vår plikt att tillsammans med kommunen arbeta mot detta genom brottsförebyggande åtgärder. Att tidigt identifiera elever i behov av stöd och erbjuda rätt hjälp är en integrerad del i denna insats.

Under det kommande året kommer vi även att utreda möjligheten att etablera resursskolor och akutskola enligt de nya besluten i skollagen. Utredningen kommer att omfatta utformningen av resursskolor, ansökningsprocessen samt en översyn av organiseringen för kommungemensamma undervisningsgrupper (KSU) och RH-verksamheten. Genom dessa åtgärder strävar Grundskolenämnden i Örebro kommun efter en framtid där varje elev ges de bästa förutsättningarna för framgång och välbefinnande.

Jonas Håård (S)
Ordförande
Grundskolenämnden

2 Nämndens planering

2.1 Verksamhetens styrkor och utvecklingsområden

Grundskolenämndens uppdrag förändrades från och med årsskiftet 2023 till att ha ett hemkommunsansvar för samtliga skolor i Örebro kommun samtidigt som nämnden är skolhuvudman för de kommunala grundskolorna. Samtidigt verkställdes den beslutade organisationsförändringen av Förskole- och grundskoleförvaltningen med uppdrag att möta de nya ansvarsområdena med ett samlat verksamhetsnära stöd. Den nya politiska organisationen och förvaltningsorganisationen har bidragit till helhetssyn på grundskolans verksamhetsområden och större möjlighet att styra resurser och stöd utifrån identifierade behov. Förvaltningens förmåga att ständigt vara en flexibel organisation som ställer om inför för nya förutsättningar och förändringar i omvärlden är en styrka som ytterligare förstärkts i och med den nya organisationen.

Det långsiktiga målmedvetna arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på samtliga nivåer i styr- och ledningssystemet har bidragit till att förvaltning och nämnd har bra underlag och möjlighet att identifiera behov både på skol- och förvaltningsnivå. Det lyftes fram vid den senaste granskningen av Grundskolenämndens systematiska kvalitetsarbete som kommunrevisorerna genomförde.

Satsningar på kompetensförsörjning och digitalisering genom *Säkra kompetensen* och *Handlingsplan för digitalisering* gör att nämnden står rustade inför kommande utmaningar inom de båda områdena. Det systematiska arbetsmiljöarbetet som pågår med rektorer och på enhetsnivå ger goda förutsättningar till att vara en attraktiv arbetsgivare och utveckla verksamheten. Den låga omsättningen inom rektorsgruppen har inneburit en möjligt att arbeta strategiskt och långsiktigt med skolledarna

Nationellt hade Örebro kommun goda resultat i den nationella Skolenkäten som genomfördes av Skolinspektionen våren 2023.¹ Enkäten går ut till elever, vårdnadshavare och undervisande lärare² och handlar i om undervisning och lärande, anpassningar efter behov, grundläggande värden och inflytande samt trygghet och studiero. I enkäten hade framför allt eleverna i årskurs 8 en mer positiv syn inom samtliga frågekategorier jämfört med riket. Inom områdena trygghet och studiero hade Örebro kommuns skolor resultat i snitt med riket eller högre.

Det systematiska arbetet med att ge fler elever förutsättningar att nå målen för utbildningen behöver fortsätta. Föregående läsårs kunskapsresultat har legat i linje med tidigare år, men resultaten i ämnena matematik och svenska som andraspråk var lägre. För många elever missar för mycket undervisningstid idag och det kan leda både till sämre mående och ge eleverna sämre förutsättningar att nå kunskapsmålen. Det behövs fortsatt tidiga insatser med fokus på ett hälsofrämjande- och språkutvecklande arbete.

Resultatskillnader mellan- och inom de kommunala skolenheterna visar på att arbete med att säkerställa likvärdighet för eleverna är behöver fortsätta. Det kan bland annat göras genom att fördela och rikta olika resurser som exempelvis statsbidrag för likvärdig skola.

¹ Skolinspektionen, *Om Skolenkäten*, [Om Skolenkäten \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se)

² Elever i årskurs 5 och 8, undervisande lärare i grundskolan och vårdnadshavare till elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola.

2.2 Verksamhetsåret 2024

Grundskoleverksamheten har fortsatt stora utmaningar med att anpassa sin verksamhet utifrån de förutsättningar som råder med sjunkande elevantal och ökade kostnader. Både skolenheter och förvaltning behöver fortsätta det arbete som påbörjades under 2023 med att anpassa organisation och arbetssätt för att både ha en kvalitativ verksamhet och en ekonomi i balans. En del i arbetet är uppdraget med att se över lokaler som behöver fortsätta under året för att identifiera möjliga anpassningar på kort och lång sikt och möta de fortsatta utmaningarna med sjunkande elevantal både i årskurs F-6 och 7-9. En annan del är att ta ytterligare ett steg i förändring av den centrala förvaltningsorganisationens stödavdelningar.

Förskole- och grundskoleförvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla kvalitet och måluppfyllelse inom samtliga skolformer utifrån *Handlingsplan för likvärdig skola*³. Under året kommer insatser kopplade till fritidshem, språkutveckling, elevhälsa, studie- och yrkesvägledning samt övergångar från förskola och mellan stadier vara särskilt prioriterade.

Grundskolenämndens verksamheter har under de senaste åren arbetat efter *Handlingsplan för digitalisering*³. En slutrapport av denna presenterades på Grundskolenämndens sammanträde i augusti 2023⁴ där två rekommenderade områden att fortsätta arbeta med framkom; kompetens, arbete och utveckling på enhetsnivå, stöd och digitala system samt förvaltningens arbete med bland annat utvecklingsorganisationens förankring. Förberedelser pågår även inför de första digitala nationella proven som grundskolan ska genomföra under våren 2025.

Utvecklingen som sker i samhället, framför allt kopplat gängrelaterad kriminalitet och organiserad brottslighet, sätter spår hos dagens elever som lever i eller nära dessa miljöer. Det skapar en oro och känsla av otrygghet som Grundskolenämnden och kommunen som helhet behöver arbeta tillsammans genom brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder. Att tidigt identifiera elever i behov av stöd och sätta in rätt stöd är också en del i detta.

Under året ska det utredas om Örebro kommun kan starta resursskolor och akutskola utifrån nya beslut i skollagen. Utredningen ska omfatta hur en resursskola kan vara utformad och hur processen för ansökningsförfarande behöver se ut. Utredningen innefattar även att se över de kungemensamma undervisningsgruppernas (KSU) och RH-verksamhetens organisering.

För att vara en attraktiv arbetsgivare och säkerställa att skolorna har medarbetare med rätt kompetens, en god arbetsmiljö och möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll kommer Förskole- och grundskoleförvaltningen fortsätta att arbeta med de insatser och aktiviteter som har tagits fram i *Säkra kompetensen* och *Plan för att trygga kompetensförsörjningen (HÖK21) i Örebro kommuns förskolor och grundskolor 2021-2024*.

Riktlinjen för skolskjuts behöver ses över vad gäller försöksverksamheten med skolskjuts i mån av plats. Inför upphandling av bussar och taxi för skolskjuts 2025 behövs beslut fattas om försöksverksamheten ska fortsätta eller ej.

³ Grundskolenämnden 2020-06-13, Gn §96, Gn 1660/2019

⁴ 2023-08-22 Gn §104

2.3 Förväntad utveckling 2025–2027

Likvärdig skola

Att säkerställa likvärdighet i Örebro grundskolor är och kommer att vara Grundskolenämndens största utmaning. Olikvärdighet finns idag mellan resultat, tillgång till personal och legitimerade lärare, behov och förutsättningar inom och mellan skolenheterna. Det går att se en trend där vårdnadshavare med goda socioekonomiska förutsättningar i högre utsträckning väljer fristående skolor. Detta bidrar till att det utöver samhällets bostadssegregation även blir en skolvalssegregation.

Kunskapsresultaten varierar både inom skolor och mellan olika skolor. Inom skolenheter går det även att se olikheter mellan flickor och pojkars resultat, där pojkarna överlag presterar sämre än flickorna. Kopplat till resultaten behöver det systematiska kvalitetsarbetet och insatser genomföras utifrån identifierade behov fortsätta. Insatser behöver vara målinriktade och långsiktiga både generella riktade till fler men också riktade specifikt till de behov som identifieras. I detta ingår även att identifiera vilka kompenserande åtgärder som behövs för att möta elevernas olika bakgrund och förutsättningar att ta till sig utbildningen. Här spelar den av Grundskolenämnden antagna *Handlingsplan för likvärdig skola* en fortsatt viktig roll.

En viktig del i arbetet med att skapa förutsättningar för skolenheterna är även uppdraget att se över resursfördelningsmodellen i syfte att minska skolsegregationen och öka kunskapsresultaten

Effektivitets- och omprövningsbehov

Enligt befolkningsprognosen kommer antalet barn i yngre åldrar att fortsätta minska fram till 2032. För Grundskolenämndens del handlar det i första hand förskoleklass till och med årskurs 6, men på sikt kommer det också att påverka elevantalet i årskurserna 7–9. Det minskade elevantalet innebär ett minskat behov av skolplatser och en nödvändighet att anpassa lokaler samt se över var skolor behöver finnas geografiskt. Arbetet med att anpassa lokaler och organisation behöver genomföras både lång och kort sikt. Kommunens grundskolor påverkas även av etableringen av fristående grundskolor samt om en fristående grundskola skulle avvecklas, då det ligger i Örebro kommuns ansvar att tillse att alla elever i skolpliktig ålder får en ny skolplacering. Nämnden behöver även fortsatt ha en kapacitet och beredskap för att ta emot inflyttade elever.

Förskole- och grundskoleförvaltningens arbete med att se över processer, strukturer och organisatorisk överbyggnad behöver fortsätta även under perioden.

Kompetensförsörjning

Arbete med kompetensförsörjning behöver fortsätta utvecklas. Det handlar om att rekrytera och behålla behörig personal och att kunna bemanna med vikarier vid ordinarie personals frånvaro. Det finns ett tydligt behov av att locka fler medarbetare till tjänster som bland annat lärare i svenska som andraspråk och elevhälsans olika professioner (skolsköterskor, psykologer, kuratorer, specialpedagoger).

För att möta behoven både med behörig personal och möjligheter till professionsutveckling behöver det strategiska samarbetet med lärosäten och andra aktörer om kompetensutveckling och forskning fortsätta.

Nya lagar och reformer som kan komma att påverka verksamheternas arbete och förutsättningar

Digitala nationella prov 2025

De första digitala nationella proven för grundskolan kommer att genomföras våren 2025 och förberedelser inför detta pågår. Redan under våren 2024 kommer dock nya digitala betygstödjande bedömningsstöd i ämnena biologi, fysik, kemi och samhällskunskap för årskurs 6. Syftet med bedömningsstöden är att stödja en rättvis och likvärdig betygssättning, men det är frivilligt att genomföra dem. Eleverna kommer att genomföra de digitala bedömningsstöden och nationella proven i Skolverkets nya provplattform.

Garanti för tidiga stödinsatser ska gälla även inom anpassad grundskola

Sedan tidigare finns bestämmelser i skollagen om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen, grundskolan, specialskolan och sameskolan. Garantin omfattar förskoleklassen och lågstadiet. Den består av flera led och syftar till att tidigt uppmärksamma elever som riskerar att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik så att de kan få rätt stöd i rätt tid. Garantin för tidiga stödinsatser införs nu även i den anpassade grundskolan och för de elever i specialskolan som läser ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik enligt den anpassade grundskolans kursplaner. Ändringarna börjar gälla den 1 juli 2024.

Likvärdiga betyg och meritvärden (Dir. 2023:95)

Regeringen har tillsatt en utredning som ska titta på hur betygssystemet kan förändras så att betygssättningen blir mer likvärdig och rättssäker. Redovisas senast 21 februari 2025.

Urvalsregler för kommunala resursskolor

Det finns sedan juli 2023 bestämmelser i skollagen som innebär att kommuner får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet inom grundskolan och anpassade grundskolan för att avse elever som behöver särskilt stöd. Dessa skolenheter kallas resursskolor. De elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder ska prioriteras om det inte finns plats för alla sökande till en kommunal resursskola inom grundskolan eller anpassade grundskolan. Fristående skolor har redan den här möjligheten och hösten 2024 kompletteras skollagen med att även kommunala resursskolor ska ha fastställda urvalsregler. Detta innebär att Grundskolenämnden under 2024 kommer behöva revidera riktlinjer för antagning till grundskolan och resursfördelningsmodeller.

Skolsäkerhetsutredningen (U 2022:04)

Utredningen undersöker hur uppgiftsutbyte ska kunna öka mellan skola och socialtjänst i brottspreventivt syfte och ska lämna sitt slutbetänkande senast 29 september 2024.

Införande av professionsprogram träder i kraft i januari 2025.

Förskolenämnden tillsammans med Grundskolenämnden kommer behöva möta upp beslut om det nationella professionsprogrammet för legitimerade förskollärare och lärare som träder i kraft 1 januari 2025. Syftet med ett professionsprogram är att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna och öka attraktionskraften hos yrkena i skolväsendet. Professionsprogrammet består av två delar: en nationell struktur för kompetensutveckling och ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare och legitimerade förskollärare.

En minskad administrativ börda för förskollärare och lärare (U 2023:01)

Utredningen ska göra en översyn av förskollärares och lärares administrativa uppgifter och lämna förslag för att minska den administrativa bördan. Syftet är att frigöra tid som förskollärare och lärare kan lägga på att planera och bedriva undervisning. Utredningen ska lämna betänkande senast den 1 oktober 2024.

Utveckla lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna (Dir. 2023:111)

Utredningen ska föreslå åtgärder för att utveckla lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna i syfte att höja utbildningarnas kvalitet och yrkenas status och attraktivitet. Utredaren ska föreslå hur antagningskraven till lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna kan höjas, hur ämneslärarutbildningen kan stärkas samt hur utbildningarna kan få ett ökat fokus på ämneskunskap, kognitionsvetenskap och praktisk metodik. Utredningen ska lämna betänkande senast den 29 november 2024.

3 Reglemente och styrregler

3.1 Uppdrag enligt reglemente

Nämnden har ett ansvar att tillse att barn och unga i Örebro kommun ges möjlighet till lärande och utbildning. Nämnden fullgör sina uppgifter utifrån skollagen. Nämnden har ett ansvar för att skolplikten efterlevs.

Det åvilar nämnden att tillse att eleverna inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. Nämnden har inom sitt verksamhetsområde ett ansvar för att verksamheten utgår ifrån att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Nämnden har ett ansvar för att skapa förutsättningar för att verksamheten i samverkan med andra aktörer kan arbeta förebyggande så att barnets bästa kommer i främsta rummet.

Nämnden ansvarar inom sitt verksamhetsområde för den myndighetsutövning och övriga skyldigheter som enligt skollagen åvilar huvudman och hemkommun i förhållande till såväl skolor med enskilt som offentligt huvudmannaskap.

Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i ovanstående verksamheter. Nämnden utövar ledningen av hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde och ansvarar för att det finns en verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Nämnden ansvarar för

- grundskola
- grundsärskola
- öppen fritidsverksamhet
- omsorg under tid då fritidshem inte erbjuds
- pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för fritidshem
- tillhandahålla modersmåls lärare och studiehandledare inom både grund- och gymnasieskolan
- ansvara för att det finns skolbibliotek inom sitt verksamhetsområde
- placering av elever på kommunala grundskolor
- insyn i skolor med enskilt såväl som offentligt huvudmannaskap
- att avge yttranden avseende ansökan om friskoleetableringar
- interkommunala skolfrågor inom det offentliga skolväsendet
- genom egna beställningar eller i samverkan med andra kommunala eller regionala organ svara för skolskjuts
- skolmålplanering och rapportera behov till Teknik- och servicenämnden
- kommundemensamma verksamheter som avser råd och stöd till elever i alla förskolor och skolor – till skolor med enskilt såväl som offentligt huvudmannaskap
- budget och resursfördelning för skolor med enskilt såväl som offentligt huvudmannaskap.
- att säkerställa resurser in i familjecentraler.

Reglementet i sin helhet finns i bilaga 2.

3.2 Nämndens egna styrregler

Nämnden följer den kommunövergripande styrmodellen och de kommungemensamma styrreglerna. De enheter som är intraprenader regleras enligt särskilt upprättade överenskommelser.

Nämndens delegationsordning anger i vilka ärenden och till vilken befattning beslut delegeras.

Grundskolenämnden fördelar medel till kommunala och fristående grundskolor utifrån en resursfördelningsmodell som en del av sitt hemkommunsuppdrag. Avstämning av antal elever görs utifrån fastställda mättillfällen under året. Grundskolenämnden beslutar om avvikelser från resursfördelningsmodellen, se kapitel 5.

Nämndmål och indikatorer för de strategiska målen utgår från delmål ur Skolverkets nationella kvalitetssystem. Kvalitetssystemet består av tre delar: nationella målsättningar som visar på mål som är nödvändiga att uppnå, delmål och indikatorer som synliggör verksamhetens resultat i förhållande till målsättningarna samt framgångsfaktorer som beskriver kvalitativa aspekter som också kan bidra till att målsättningarna uppfylls.

4. Planering av nämndens verksamhet och utveckling

Grundskolenämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges strategiska mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk kvalitetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning.

Detta utförs i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar.

I denna verksamhetsplan redovisas vad som ska åstadkommas för att säkra grunduppdraget och nämndens bidrag till de strategiska målen.

Till respektive strategiskt mål fastställs 1–3 nämndmål. Vidare beslutas vilka mätbara indikatorer som är kopplade till respektive nämndmål. I samband med att mål och indikatorer fastställs, fastställs också nivåer för måluppfyllelse. Om ett nämndmål *inte* är mätbart tydliggörs hur bedömningen av måluppfyllelse ska göras.

För varje mål som nämnden har huvudansvar för eller kan bidra till, görs en bedömning av om och i så fall hur samverkan med andra nämnder, bolag eller externa aktörer bör bedrivas för bättre effekt.

Kommunfullmäktige har fastställt 19 strategiska mål, Grundskolenämnden berörs av 9 av dessa. Av de 19 strategiska målen är 8 definierade som mål av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH-mål). Grundskolenämnden berörs av 5 av GEH-målen. Uppföljning av samtliga mål sker dels i samband med delårsrapport med prognos 2, dels i samband med årsberättelsen.

Utöver de strategiska målen har Kommunfullmäktige fastställt ett antal uppdrag. Uppdragen ska påbörjas, och om möjligt avslutas, under 2024. I samband med delårsrapporter och årsberättelse redovisas status på de uppdrag nämnden har ansvar för. Motsvarande redovisning sker också avseende uppdrag från 2023 som fortfarande är aktuella.

4.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de två strategiska mål som utgör utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet.

Grundskolenämnden har valt att flytta tre av de riktade uppdragen från avsnitt 4.2 *Lärande, utbildning och arbetsmarknad* till detta avsnitt vad gäller resursfördelningsmodell, landsbygd och lokaler.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning

Nämndmål: Grundskolenämnden ska ha en budget i balans.

En god ekonomisk hushållning ska uppnås genom att verksamheterna ständigt arbetar med att utveckla och anpassa organisationen efter ekonomiska förutsättningar och samtidigt uppfylla skollagens krav.

Inom ramen för nämndmålet ingår även tre uppdrag som var och en för sig kan påverka både kvalitet i verksamheterna och skolenheternas arbete med budget. Med ett sjunkande elevunderlag för årskurserna förskoleklass till årskurs 6 de kommande åren samt ökade kostnader kommer det bli allt svårare för skolenheterna att ha en budget i balans. En ökad andel av de tilldelade resurserna kommer gå till lokalkostnader om inte beslut tas om effektivisering av skolornas lokaler.

Tabell: Indikator

Indikator för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Nämndens ramavvikelse, mnkr.	Totalt	6,2	-1,1	+/-0	

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö * GEH-mål

Nämndmål: Tillgången på arbetskraft ska vara säkrad.

Grundskolenämnden har arbetsgivaransvar för alla medarbetare inom nämndens verksamhetsområde. Personal i Grundskolenämndens verksamheter är dess viktigaste resurs för att säkerställa kvalitet. Det är därför av stor vikt att säkra tillgången på arbetskraft med kompetens inom rätt områden. För att nå målet arbetar Förskole- och grundskoleförvaltningen med utgångspunkt från kartläggning med hjälp av den kommungemensamma modellen *Säkra kompetensen*. I kartläggningen framkommer vilka kompetenser som saknas eller behöver förstärkas. Förvaltningsledningen identifierar därefter åtgärder som behöver sättas in i det långsiktiga arbetet med kompetensförsörjning. Under året genomförs insatser kopplat till lärare i fritidshem, studie- och yrkesvägledare, elevhälsans olika professioner och lärare i svenska som andraspråk. Åtgärder på förvaltningsövergripande nivå som ska påbörjas under 2024 är insatser för att utveckla introduktion- och mentorskap, utformande av ett professions- och karriärprogram, förvaltningsgemensam VFU-samordning och plan för ersättningsplanering för chefer.

Grundskolenämndens målsättning är att andelen legitimerade lärare i skolan ska öka. Samarbetet med lärosäten med lärarutbildningar ska fortsätta och utvecklas både med

att ta emot lärarstudenter och göra insatser för att fler medarbetare ska kunna bli behöriga eller komplettera sin legitimation. Förskole- och grundskoleförvaltningen fortsätter att erbjuda medarbetare att ta del av olika kompetensutvecklingsinsatser, bland annat genom att gå Lärarlyft⁵ och VAL-utbildningar (Vidareutbildning av lärare)⁶.

Tillgång till vikarier är en förutsättning för att verksamheten kan fortsätta vid frånvaro av ordinarie personal. Den förstudie som genomfördes 2023 har övergått till ett projekt som pågår fram till juni 2024 och finansieras av centrala medel från kommunens Kompetensförsörjningsportfölj. Projektet ska utveckla bemanningsenhetens (BBU) arbete och genomföra pilotprojekt med ökad grundbemanning samt syfta till att minska kostnader för korttidsvikarier.

Målet är nått när målvärdet nås för samtliga indikatorer.

Tabell: Indikatorer

Indikatorer för mätning av målpuppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Vikariekostnad i mkr*	Totalt	22,5	23,1	**	Minska
Antal vakansanmälningar, medarbetare	Totalt	583	702	**	Minska
Heltidsanställda med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9 kommunala skolor, andel i % **	Totalt	69,4	69,3	**	Öka
Lärare med pedagogisk högskoleexamen**** i kommunal grundskola åk 1-9, andel i % (heltidstjänster)	Totalt	87,3	86,2	**	Minska
* Gäller endast timavlönade vikarier					
** Siffror klar i december 2023.					

Nämndmål: Alla medarbetare ska ha en god arbetsmiljö.

Grundskolenämnden har det övergripande arbetsgivaransvaret för all personal som arbetar inom kommunal skolverksamhet och ansvarar därmed även för deras arbetsmiljö. Varje rektor har genom delegering från nämnden ansvar för sina enheters arbetsmiljö. Förskole- och grundskoleförvaltningen följer årligen upp och genomför insatser genom kommunens medarbetarenkät och enkät kopplad till det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) som innehåller frågor om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA). *Plan för att trygga kompetensförsörjningen (HÖK21) i Örebro kommuns förskolor och grundskolor 2021-2024* med aktiviteter kopplat till arbetstid och arbetsmiljö som har tagits fram tillsammans med lärarfacken är också en del i arbetet.

Målet är nått när målvärdet nås för samtliga indikatorer.

⁵ Skolverket, Lärarlyftets kurser för lärare; <https://www.skolverket.se/skolutveckling/kurser-och-utbildningar/lararlyftets-kurser-for-larare>

⁶ VAL, Vidareutbildning av lärare, <https://lararutbildning.nu/>

Tabell: Indikatorer

Indikatorer för mätning av målpåfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Medarbetarenkäten: Andel enheter med ett HME-värde på minst 78. *	Totalt	68 %	64 %	**	Öka
SAM-enkäten: På arbetsplatsen har vi mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA), andel Ja *	Totalt	67 %	62 %	**	Öka
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	Totalt	5,8	6,0	5,4 ***	Minska
	Kvinnor	6,1	6,4	5,9 ***	Minska
	Män	5,2	5,0	4,2 ***	Minska
* HME = Hållbart medarbetarengagemang / SAM = systematisk arbetsmiljö, OSA = organisatorisk och social arbetsmiljö ** Siffra klar i december 2023. *** Prognos, siffra uttagen 2023-09-01 till delårsrapport 2 2023.					

Nämndmål: Alla medarbetare ska ha förutsättningar att utföra sitt uppdrag och utveckla sin kompetens.

En förutsättning för medarbetare att kunna utföra sitt uppdrag är att ha möjlighet att utveckla sin kompetens genom hela yrkeslivet. En kompetensförsörjningsplan för nämndens ansvarsområde ska tas fram för beslut under 2024. Under året behöver även ett förvaltningsgemensamt arbete påbörjas med att förbereda för införandet av ett nationellt professionsprogram för legitimerade förskollärare, lärare och skolledare som träder i kraft i januari 2025. Syftet med ett professionsprogram är att utveckla undervisningens kvalitet, stärka professionerna och öka attraktionskraften hos yrkena i skolväsendet. Professionsprogrammet består av två delar: en nationell struktur för kompetensutveckling och ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare och legitimerade förskollärare.

En viktig förutsättning för ett professionsprogram och möjligheter till kompetensutveckling är ett nära samarbete med lärosäten. Förvaltningen fortsätter att samarbeta med Örebro universitet inom ramen för avtal med Regionalt utvecklingscentrum (RUC) med bland annat didaktiska nätverk. Förvaltningen kommer också vara aktiv med att tillsammans med skolhuvudmän i länet och Örebro universitet förbereda för ett nationellt avtal för Utbildning, Lärande, Forskning (ULF-avtal). Avtalet syftar till att tillsammans utveckla praktisknära forskning som är till nytta för både skolverksamhet och lärarutbildning.

Under året samarbetar förvaltningen även med Ifous⁷ genom att fem⁸ skolor deltar forsknings- och utvecklingsprogrammet *Fritidshemmets bidrag till elevers målpåfyllelse*. Programmet pågår i tre år och ska bland annat undersöka vilka villkor och förutsättningar som framstår som särskilt viktiga för fritidshemmets kvalitet och bidrag till elevers utveckling och lärande.

Målet är nått när målvärdet nås för samtliga indikatorer.

⁷ Ifous är ett fristående forskningsinstitut som drivs som en ideell förening. Grundande medlemmar är Sveriges kommuner och regioner (SKR), Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund. Ifous står för innovation, forskning och utveckling i skola och förskola. Ifous; <https://ifous.se/about/>.

⁸ Almby skola, Lillåns södra skola, Lillåns skola, Mariebergsskolan och Svealundsskolan

Tabell: Indikatorer

Indikatorer för mätning av måloppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Medarbetarenkäten: Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete *	Totalt	84%	82%	***	Öka
Enkät Onboarding: Har du fått en introduktion när du började hos oss? Andel som instämmer i påståendet. *	Totalt	**	58,5%	***	Öka
Enkät Onboarding: Har du fått en introduktion när du började hos oss? Andel som instämmer i påståendet. *	Totalt	**	8,1	***	Öka
* Begreppet Onboarding står för strukturerat arbetssätt för introduktion av nyanställda. ** Uppgifter har inte hämtats från Trustcruit tidigare än för 2022. *** Uttag görs i slutet av december 2023.					

Uppdrag 2024 inom området *Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet*

- Skapa fler praktikplatser i kommunens verksamheter.
- Varje nämnd skall upprätta en kompetensförsörjningsplan för sitt ansvarsområde. Uppföljning av planens verkställande ska ske i nämndens ordinarie uppföljningsarbete.
- Den kommunala resursfördelningsmodellen för förskola och grundskola ska revideras och viktas i syfte att minska skolsegregationen och öka kunskapsresultaten.
- Underlätta för skolverksamheten på landsbygden.
- För att möta framtidens behov och utmaningar genomföra en övergripande översyn av grundskolans och förskolans lokaler.

4.2 Strategiska områden

Lärande, utbildning och arbetsmarknad

I *Övergripande strategier och budget för 2024* har Grundscolenämnden utöver de strategiska målen inom varje målområde fått riktade uppdrag från Kommunfullmäktige som ska påbörjas under 2024. Dessa listas i slutet av detta avsnitt. Grundscolenämnden har dock valt att flytta tre av dessa uppdrag till det strategiska området *Förutsättningar för Örebro kommuns verksamhet* i avsnitt 4.1. Det är uppdragen kopplat till skolverksamhet på landsbygden, översyn av grundskolans lokaler och revidering av den kommunala resursfördelningsmodellen.

Grundscolenämnden har satt sina nämndmål inom målområdet utifrån de uppdrag och krav som ställs genom skollag⁹, läroplaner¹⁰ och kursplaner¹¹ som utgör nämndens grunduppdrag som skolhuvudman. Nämnda styrdokument ställer nationella krav och mål för skolans utbildning och undervisning där den övergripande målsättningen är att alla elever ska nå målen. För att mäta måluppfyllelse används till och med årskurs 5 bedömningskriterier och från årskurs 6 sätts betyg enligt kursplanens betygskriterier.

Vad gäller aktiviteter kopplade till nämndens mål kommer Grundscolenämnden i stor utsträckning utgå ifrån de insatser som anges i *Handlingsplan för likvärdig skola*.¹² Handlingsplanen är uppdelad i två delar:

Undervisning och lärande där målen är att alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning och att det ska finnas ökad likvärdighet inom och mellan skolenheter och skolformer.

Tillgänglig lärmiljö har tre delmål: 1. att all pedagogisk personal ska ha kunskap om och kompetens att utveckla tillgängliga lärmiljöer, 2. att det ska finnas en likvärdig elevhälsa som främst arbetar hälsofrämjande och förebyggande samt att det ska finnas 3. likvärdig tillgång till studie- och yrkesvägledning.

I nämndmålen under det strategiska KF-målet *Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan* har svenska, svenska som andraspråk och matematik valts ut som fokus för nämndmål då de utgör en viktig del i att bli behörig för vidare utbildning inom på gymnasiet.

Utifrån det strategiska KF-målet *Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero* har nämndmål formulerats utifrån krav som Skollagens 3:e kapitel anger om elevers utveckling mot målen och rätt till särskilt stöd. Skollagens 5:e kapitel beskriver hur skolorna ska arbeta med trygghet och studiero; *Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero*¹³ och utgör grunden till två av nämndmålen.

Skolan har även ett särskilt utpekat uppdrag att sätta in åtgärder mot kränkande behandling genom Skollagens 6:e kapitel och detta utför grunden för nämndmålet för

⁹ Skollag (2010:800), https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800

¹⁰ Skolverket, Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet, <https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr22-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet> och Läroplan för anpassade grundskolan; <https://www.skolverket.se/undervisning/grundsarskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundsarskolan/laroplan-for-grundsarskolan>

¹¹ Skolverket, Kursplaner för grundskolan; <https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/kursplaner-for-grundskolan> och Kursplaner för anpassade grundskolan; <https://www.skolverket.se/undervisning/grundsarskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundsarskolan/kursplaner-for-grundsarskolan>

¹² Grundscolenämnden 2022-05-19, Gn §71, Gn 280/2022

¹³ Skollagen 5 kap 1 §.

det strategiska KF-målet nr 5: *Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling.*

Formuleringen Grundscolenämndens mål inom det strategiska området är hämtade från delmål i Skolverkets nationella kvalitetssystem¹⁴. Det nationella kvalitetssystemet består av flera olika delmål och indikatorer som ska visa på kvalitet i verksamheterna.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 3: Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan * GEH-mål

Nämndmål: Alla elever har de kunskaper de behöver för att vara väl förberedda för fortsatt utbildning.

Målet är nått när målvärdet nås för *Andel (%) elever behöriga till gymnasialt yrkesprogram år 9.*

Tabell: Indikatorer

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	Totalt	211,9	209,4	206	Öka
	Flickor	228,9	220,9	215,2	Öka
	Pojkar	197,3	198,6	198,0	Öka
Andel (%) elever med minst betyg E i alla ämnen i år 6	Totalt	67 %	65 %	66%	Öka
	Flickor	70%	69%	F: 68%	Öka
	Pojkar	65%	59%	P: 64%	Öka
Andel (%) elever med minst slutbetyg E i alla ämnen år 9	Totalt	68 %	62 %	65%	Öka
	Flickor	70%	63%	64%	Öka
	Pojkar	65%	60%	65%	Öka
Andel (%) elever behöriga till gymnasialt yrkesprogram år 9	Totalt	77 %	76 %	77 %	Öka
	Flickor	80%	77%	76%	Öka
	Pojkar	75%	76%	77%	Öka

Nämndmål: Alla elever kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt

Målet är nått när målvärdet nås för alla tre indikatorerna.

Tabell: Indikatorer

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Andel (%) läskunniga elever i årskurs 1	Totalt	91%	92%	92%	Öka
	Flickor	94%	93%	94%	Öka
	Pojkar	88%	90%	89%	Öka
Andel elever som uppnår kravnivån på samtliga delprov i det nationella provet i svenska som andraspråk i årskurs 3	Totalt	*	70%	64%	Öka
	Flickor	*	78 %	67%	Öka
	Pojkar	*	62 %	63%	Öka
Andel elever som uppnår kravnivån på samtliga delprov i det nationella provet i svenska i årskurs 3	Totalt	*	85%	84%	Öka
	Flickor	*	88 %	89%	Öka
	Pojkar	*	82 %	79%	Öka

* inga nationella prov genomfördes 2021.

¹⁴ Skolverket, Nationellt kvalitetssystem, <https://www.skolverket.se/skolutveckling/nationellt-kvalitetssystem>

Nämndmål: Fler elever kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet.

Målet är nått när målvärdet nås för alla tre indikatorerna.

Tabell: Indikatorer

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse		Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Andel elever som uppnår kravnivån på samtliga delprov i det nationella provet i matematik i årskurs 3	Totalt	*	60%	86%	Öka
	Flickor	*	58%	87,5%	Öka
	Pojkar	*	63%	86,5%	Öka
Andel elever som har lägst betyget E i ämnet matematik i årskurs 6	Totalt	85%	85%	85%	Öka
	Flickor	86%	86%	85%	Öka
	Pojkar	84%	83%	84%	Öka
Andel elever som har lägst betyget E i ämnet matematik i årskurs 9	Totalt	86%	85%	82%	Öka
	Flickor	87%	87%	82%	Öka
	Pojkar	85%	84%	82%	Öka

* inga nationella prov genomfördes 2021

Strategiskt mål 4: Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero

Nämndmål: Alla elever får en utbildning som präglas av trygghet.

Målet är nått när målvärdet nås för de tre elevfrågorna i årskurs 3, 5 och 8.

Tabell: Indikatorer

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Andel elever som känner sig trygga i skolan, elever årskurs 3 , andel i % som instämmer	91 %	88 %	91 % 54 % stämmer helt 37 % stämmer ganska bra	Öka
Andel elever som känner sig trygga i skolan, elever årskurs 5 , andel i % som instämmer	81 %	82 %	79 % 45 % stämmer helt 34 % stämmer ganska bra	Öka
Andel elever som känner sig trygga i skolan, elever årskurs 8 , andel i % som instämmer	91 %	90 %	91 % 47 % stämmer helt 44 % stämmer ganska bra	Öka
Mitt barn känner sig tryggt i skolan, vårdnadshavare årskurs 3 , andel i % som instämmer	92 %	92 %	90 % , 49 % stämmer helt 42 % stämmer ganska bra	Öka
Mitt barn känner sig tryggt i skolan, vårdnadshavare årskurs 5 , andel i % som instämmer	94 %	88 %	89 % , 47 % stämmer helt 42 % stämmer ganska bra	Öka
Mitt barn känner sig tryggt i skolan, vårdnadshavare årskurs 8 , andel i % som instämmer	90 %	86 %	88 % , 41 % stämmer helt 47 % stämmer ganska bra	Öka
Mitt barn är tryggt i skolan, vårdnadshavare anpassad grundskola , andel i % som instämmer	90 %	83 %	85 % , 47 % stämmer helt 38 % stämmer ganska bra	Öka

Nämndmål: Alla elever får en undervisning som präglas av studiero

Målet är nått när målvärdet nås för samtliga indikatorer.

Tabell: Indikatorer

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Jag får lugn och ro på lektionerna när jag behöver det, elever årskurs 3 , andel i % som instämmer	71 %	66 %	67 % 24 % stämmer helt 43 % stämmer ganska bra	Öka
Jag får lugn och ro på lektionerna när jag behöver det, elever årskurs 5 , andel i % som instämmer	67 %	64 %	63 % 17 % stämmer helt 46 % stämmer ganska bra	Öka
Jag får lugn och ro på lektionerna när jag behöver det, elever årskurs 6 , andel i % som instämmer	62 %	58 %	61 % 19 % stämmer helt 42 % stämmer ganska bra	Öka
Mitt barn kan arbeta utan att bli störd under lektioner och arbetspass, vårdnadshavare anpassad grundskola	67 %	57 %	55 % 28 % stämmer helt 27 % stämmer ganska bra	Öka

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling

Nämndmål: Alla Grundskolenämndens verksamheter ska ha ett systematiskt trygghetsarbete.

Målet är nått när målvärdet nås för indikatorn *Personalen på skolan ingriper om någon elev behandlas illa i skolan* i samtliga årskurser samt vårdnadshavare anpassad grundskola.

Tabell: Indikatorer

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Jag känner till att personalen på skolan arbetar för att alla elever ska känna sig trygga, elever årskurs 3 , andel i % som instämmer	91 %	91 %	91 % 67 % stämmer helt, 24 % stämmer ganska bra	Öka
Jag känner till att personalen på skolan arbetar för att alla elever ska känna sig trygga, elever årskurs 5 , andel i % som instämmer	86 %	87 %	81 % 43 % stämmer helt, 38 % stämmer ganska bra	Öka
Jag känner till att personalen på skolan arbetar för att alla elever ska känna sig trygga, elever årskurs 8 , andel i % som instämmer	79 %	77 %	75 % 33 % stämmer helt, 42 % stämmer ganska bra	Öka
Jag känner till att personalen på skolan arbetar för att alla elever ska känna sig trygga, vårdnadshavare anpassad grundskola , andel i % som instämmer	92 %	85 %	85 % 58 % stämmer helt, 27 % stämmer ganska bra	Öka
De vuxna på skolan ingriper om någon blir illa behandlad, elever årskurs 3 , andel i % som instämmer	88 %	88 %	89 % 62 % stämmer helt, 27 % stämmer ganska bra	Öka
De vuxna på skolan ingriper om någon blir illa behandlad, elever årskurs 5 , andel i % som instämmer	82 %	80 %	75 % 36 % stämmer helt, 39 % stämmer ganska bra	Öka

De vuxna på skolan ingriper om någon blir illa behandlad, elever årskurs 8 , andel i % som instämmer	74 %	71 %	67 % 27 % stämmer helt, 40 % stämmer ganska bra	Öka
Personalen på skolan ingriper om någon elev behandlas illa i skolan, vårdnadshavare anpassad grundskola , andel i % som instämmer	79 %	71 %	65 % 40 % stämmer helt, 25 % stämmer ganska bra	Öka

Uppdrag 2024 inom området *Lärande, undervisning och arbetsmarknad*

- Fördelningen av statsbidrag för likvärdig skola inom grundskola ska viktas i syfte att öka kunskapsresultaten.
- Skapa en struktur och ett arbetssätt för samverkan mellan gymnasieskolan och grundskolan i syfte att stötta elever som riskerar att inte nå behörighet till gymnasiet.

Ett tryggt Örebro genom livet

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen Grundskolenämnden berörs av inom området *Ett tryggt Örebro genom hela livet*.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 8: Örebro kommun ska bidra till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och den sociala utsattheten

Nämndmål: Skolorna ska ha en likvärdig elevhälsa som främst arbetar hälsofrämjande och förebyggande.

Det finns ett dubbelriktat samband mellan studieresultat och hälsa. Goda resultat leder till bättre hälsa samtidigt som god hälsa ger bättre förutsättningar att nå kunskapsmålen. En likvärdig elevhälsa som arbetar främjande och förebyggande, är tillgänglig och tidigt fångar upp elever är avgörande. Skolor och förvaltningen behöver tillsammans tidigt identifiera och stödja elever i behov av stöd. En aktivitet i *Handlingsplan för likvärdig skola* är till exempel att kartlägga elevernas tillgång till elevhälsans professioner och identifiera vilka behov som finns. Elevhälsan ska även vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

Skolornas och förvaltningens arbete med att främja närvaro och förebygga frånvaro är en del av elevhälsans arbete – och att vara i skolan är en förutsättning för lärande. Här är samarbete med socialtjänst och Region Örebro län av stor vikt.

Målet kommer att följas upp genom kvalitativ och kvantitativ uppföljning av bland annat:

- Liv hälsa ung-enkäten - genomförs av Region Örebro län
- ELSA-enkäten - genomförs i hela regionen av respektive grundskolas skolsköterskor i samband med hälsosamtal på hösten och sammanställs under följande vår.
- Statistik gällande frånvaro
- Brukarenkäten
- Resultat från Skolinspektionens Skolenkät
- Samverkan med region och socialtjänst samt andra relevanta aktörer.

Strategiskt mål 9: Välfärden i Örebro kommun ska hålla god kvalitet * GEH-mål

Nämndmål: Vårdnadshavare och elever ska vara nöjda med sin skola.

Grundskolenämnden gör årligen en brukarenkät som går ut till elever i årskurs 3, 5 och 8 och deras vårdnadshavare. I brukarenkäten ingår en fråga vad gäller nöjdheten med skolan som valts till indikator för detta mål.

Målet är nått när målvärdet nås för de tre elevfrågorna.

Tabell: Indikatorer

Indikator för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Jag är nöjd med min skola, elever årskurs 3 , andel i % som instämmer	90 %	90 %	89 % 65 % stämmer helt, 24 % stämmer ganska bra	Öka
Jag är nöjd med min skola, elever årskurs 5 , andel i % som instämmer	79 %	81 %	77 % 33 % stämmer helt, 44 % stämmer ganska bra	Öka
Jag är nöjd med min skola, elever årskurs 8 , andel i % som instämmer	73 %	73 %	72 % 24 % stämmer helt, 48 % stämmer ganska bra	Öka
Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns skola, vårdnadshavare anpassad grundskola , andel i % som instämmer	85 %	83 %	84 % 52 % stämmer helt, 32 % stämmer ganska bra	Öka
Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns skola, vårdnadshavare årskurs 3 , andel i % som instämmer	86 %	89 %	85 % 43 % stämmer helt, 42 % stämmer ganska bra	Öka
Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns skola, vårdnadshavare årskurs 5 , andel i % som instämmer	90 %	82 %	82 % 38 % stämmer helt, 44 % stämmer ganska bra	Öka
Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns skola, vårdnadshavare årskurs 8 , andel i % som instämmer	81 %	75 %	77 % 26 % stämmer helt, 51 % stämmer ganska bra	Öka

Strategiskt mål 11: Örebro kommun ska inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden

Nämndmål: Grundskolenämndens verksamheter ska bidra till Örebro kommuns brottsförebyggande arbete.

Grundskolenämnden ska bidra till det situationella och det socialpreventiva brottsförebyggande arbetet. Det situationella brottsförebyggande arbetet innebär att förhindra eller försvåra att brott begås genom att förändra en plats eller situationen. Det socialpreventiva brottsförebyggande arbetet handlar om att påverka människors benägenhet att begå brott genom att stärka sociala band till samhället, till exempel genom en fungerande skolgång. Under hösten 2023 genomfördes en enkät med rektorer om socialpreventivt brottsförebyggande arbete. Resultat kommer vara ett underlag för att identifiera aktiviteter som behöver genomföras för att nå målet. Arbetet kommer ske i samverkan med socialtjänst, kultur- och fritidsförvaltning, Partnerskap och Region Örebro län.

En ny överenskommelse har tecknats mellan Örebro kommun och Lokalpolisområde Örebro för 2023-2025 som tydliggör hur kommunen och polisen kan och ska samverka. Förvaltningen kommer vara aktivt delaktiga i arbetet med att genomföra överenskommelsen bland annat genom samarbetet skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF)

Målet kommer att följas upp genom en kvalitativ analys och en samlad bedömning av ovanstående.

Ett hållbart och växande Örebro

I detta avsnitt redovisas nämndens egna mål som är relaterade till de strategiska målen. Grundskolenämnden berörs av inom området *Ett hållbart växande Örebro*.

Mål utifrån Kommunfullmäktiges strategiska mål

Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka * GEH-mål

Som ett bidrag till det strategiska målet ska Grundskolenämnden under 2024 göra följande:

- I dialog med skolor identifiera möjliga aktiviteter som kan leda till energieffektivisering inom verksamhetsområdet.

5 Planering för nämndens resurser

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som Kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnder har, utöver vad som anges i anvisningar från Kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera Kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs god planering av varje nämnds resurser. I detta kapitel redogörs för resursen ekonomi. Övriga resurser (kompetensförsörjning, lokalförsörjning och digitalisering) beskrivs i kapitel 4.

5.1 Ekonomi

I kapitel 4, under ”Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet” sammanfattas planeringen för hur nämnden ska bidra till effektivitet genom en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser. I det här avsnittet redogör nämnden för det kommande verksamhetsårets ekonomiska förutsättningar. Grundskolenämndens samlade ekonomi

Grundskolenämndens tilldelade budgetram för 2024 uppgår till 2482,4 mkr. Fördelning av ekonomisk tilldelning styrs av resursfördelningsmodeller inom

- Grundskola
- Anpassad grundskola
- RH-verksamhet¹⁵

För 2024 har Kommunstyrelsen fattat beslut om följande budgetram för Grundskolenämnden:

Grundskolenämnden Ram 2023, belopp i tkr	2 475 843
Justeringar inför 2024	
Demografisk förändring – minskat antal elever	-12 800
Effektiviseringskrav 0,55%	-9 800
Del av riktat effektiviseringsuppdrag – uppdrag Kommundirektören	-5 144
Lönekompensation överhäng LÖV 2022 3 mån	16 249
Kompensation höjd internränta fr. 1,5% till 2,25%	939
Kompensation höjt PO fr. 44,53% till 45,75%	17 099
Ram 2024	2 482 386

Grundskolenämnden har ett effektiviseringskrav på 0,55% motsvarande 9,8 mkr. Vidare har nämnden fått del av ett riktat effektiviseringsuppdrag från KF motsvarande 5,1 mkr. Hur nämnden ämnar hantera effektiviseringskraven beskrivs i avsnitt 5.1.2.

¹⁵ Verksamhet för rörelsehindrade elever som bedrivs på Adolfsbergsskolan.

Den demografiska förändringen i form av minskat elevantal innebär en minskad ram med 12,8 mkr. Samtliga medel hanteras och fördelas via resursfördelningsmodellerna och utgår till kommunala och fristående huvudmän.

Personalomkostnadspålägget för 2024 ökar till 45,75% jämfört med 44,53% föregående år. Ökningen beror på att kommunen ingått i ett nytt pensionsavtal inför 2023 med höjda premier samt ett ökat prisbasbelopp, men där den ökning som infördes 2023 inte räcker till för att täcka den faktiska kostnadsökningen. Kostnadsökningar kopplat till personalomkostnadspålägget samt effekt av 2023 års löneöversyn budgetkompenseras fullt ut. Medel för den generella löneöversynen för 2024 kommer att fördelas ut senare under året

Grundskolenämnden söker och tar emot statsbidrag både för hemkommun och som huvudman. Det är ett viktigt tillskott till nämndens ekonomi. Preliminärt för 2024 så beräknas statsbidragen för den kommunala verksamheten uppgå till ca 150 -170 miljoner kr. De används för att på olika sätt stärka verksamheten med personal eller till specifika riktade satsningar med särskilda villkor. Befintliga statsbidrag kan ändras inför nytt år och det kan tillkomma tillfälliga statsbidrag under året. Totalt handlar det om ca 12-15 statsbidrag där de tre största är *Likvärdig skola 2024*, *Lärarlönehyftet* samt *Karriärtjänster* som motsvarar ca 120-125 miljoner kr.

Nämndens samlade ekonomi

Grundskolenämnd 2024, belopp i tkr	Budget
Politisk verksamhet, anslag	-800
Resursfördelningsmodell grundskola	2 213 410
Kommunal grundskola, baserat på elevantal 2023-10-15	1 828 060
<i>Varav lokaler</i>	-450 417
Enskild regi grundskola, baserat på elevantal 2023-10-15	379 881
Tilläggsbelopp fristående huvudmän	5 469
Anpassad skola, resursfördelningsmodell baserad på barnantal 2023-10-15	119 459
<i>Varav lokaler</i>	-15 381
RH verksamhet, resursfördelningsmodell baserad på barnantal 2023-10-15	10 947
Anslagsfinansierad verksamhet	38 073
Kommunövergripande ansvar	101 296
Total budgetram	2 482 386

Nämndens egen verksamhet

Grundskolenämnd 2024, belopp i tkr	Budget
Politisk verksamhet	-800
Pedagogisk verksamhet	-1 514 220
Grundskola, resursfördelningsmodell baserad på barnantal 2023-10-15	-1 377 644
Anpassad skola, resursfördelningsmodell baserad på barnantal 2023-11-15	-104 079
RH verksamhet, resursfördelningsmodell baserad på barnantal 2023-10-15	-10 947
Autismverksamhet, anslag	-20 951
Vaccinationssjuksköterska, anslag	-600
Enheten för flerspråkighet, anslag	-16 522
Total budgetram	-1 531 542

Måltidsersättning

Måltidsverksamheten återfinns numera under Teknik- och servicenämndens (TSN) ansvar. Grundskolenämnden köper måltid till elever och fritidsbarn av TSN enligt en i förväg bestämd kostnad. Denna kostnad är ännu ej bestämd för 2024.

Måltidsverksamheten har haft stora kostnadsökningar utöver lön som de flaggat för att de behöver justera för kommande budgetår och därmed höja måltidspriset för Grundskolenämnden. Det innebär att en beräknad kostnad för måltid per elev- och fritidsbarn angivits baserad på 2023. Blir TSNs beslut att kostnaden ökar så kommer Grundskolenämnden hantera det specifika ärendet via ett ombudgeringsärende i nämnden.

Resursfördelningsmodell för grundskolan¹⁶

Grundskolans resursfördelningsmodell består av en grundtilldelning som är olika beroende på vilket skolar eleven går i samt en fritidshemstilldelning som är differentierad på ålder. Utöver detta finns strukturstilldelning, tilldelning för nyanlända barn och unga, landsbygdstilldelning och tilläggsbeloppet för tilldelning av särskilda stödåtgärder. Budgeten bygger på elevantal i grundskolan per 2023-10-15, totalt 18 872 elever och barnantal i fritidshemmen per 2023-10-15, totalt 6 256 barn.

Resursfördelningsmodell för Anpassad grundskola¹⁷

Resursfördelningsmodellen för Anpassad grundskola omfattar elever som går i anpassad skola och fritidshem upp till 12 år. Resurstilldelningen bygger på en nivåbaserad ersättning per elev. Resursfördelningsmodellen genererar även ett tillägg för individualintegrerade elever som i övrigt ingår i grundskolans beräkningar och ersätts enligt grundskolans resursfördelningsmodell. Budgeten bygger på elevantal per 2023-10-15, totalt 308 elever.

Resursfördelningsmodell för RH verksamhet¹⁸

Resursfördelningsmodellen för RH-verksamhet, elever med rörelsehinder, fördelar resurser till elever med rörelsehinder som går på den kommungemensamma verksamheten som finns på Adolfsbergsskolan. Enheten tar emot elever med rörelsehinder som kommer från länets kommuner och tilldelningen baseras på en gruppbaserad resurs och en individbaserad resurs. Kostnader för skolbarnsomsorg är inräknad i resursfördelningsmodellen till det år eleven fyller 12 år. Budgeten bygger på elevantal per 2023-10-15, totalt 18 elever.

Autismverksamhet - anslag

¹⁶ Ersättningsnivåer 2023 enligt resursfördelningsmodell grundskola F-9, Gn 490/2023

¹⁷ Ersättningsnivåer 2023 enligt resursfördelningsmodell grundsärskola, Gn 491/2023

¹⁸ Ersättningsnivåer 2023 enligt resursfördelningsmodell RH verksamhet, Gn 515/2023

De skolenheter som har kommundemensamma särskilda undervisningsgrupper för elever med diagnos inom autismspektrumet får utöver tilldelning via grundskolans resursfördelningsmodell ett totalt anslag på 20 951 tkr. Anslaget är beräknat på 85 elever och föreslås därför att fördelas med 246 tkr per elev i särskild undervisningsgrupp för elever med diagnos inom autismspektrumet.

Avvikelser från resursfördelningsmodellerna

Grundskolenämnden ska besluta om avvikelser från resursfördelningsmodellerna och det som föreslås är följande:

- avdrag med ca 3 000 – 3 300 kr per elev för avsättning till gemensamma kostnader såsom förvaltningsledning, kvalitetsavdelning, skolpsykologer, företagshälsovård, friskvårdskuponger, it-licenser med mera.
- avdrag med 128 kr per elev för avsättning till planeringsreserven.
- avdrag med ca 7 – 8 000 kr per elev för måltidskostnad skola (preliminär)
- avdrag med ca 7 500 – 8 500 kr per elev för måltidskostnad anpassad skola (preliminär)

Tilläggsbeloppet för särskilda stödåtgärder:

- 1 000 kr fördelas ut per elev
- 510 kr per barn avsättning till en pott som fördelas ut till de skolor med elever som har väldigt stora medicinska eller fysiska behov.

5.1.1 Politiska prioriteringar

Under 2023 har ett arbete inletts för Grundskolenämnden med en större översyn av var och i vilka lokaler som kommunen ska bedriva skolverksamhet under de kommande åren. Den demografiska utvecklingen för Grundskolenämnden pekar svagt nedåt vilket skapar möjlighet att se över och eventuellt effektivisera utnyttjandet av skollokalerna. Arbetet kommer att fortgå under 2024. Utöver den politiska prioriteringen så värnas kärnuppdraget.

5.1.2.1 Ekonomi i balans

I Grundskolenämndens ram ligger ett generellt effektiviseringskrav på 0,55 procent av den totala budgetramen motsvarande cirka 9,8 mnkr. Tilldelningen av nämndens effektiviseringskrav har skett utifrån utgående budgetram 2023 där både anslagsfinansierad verksamhet via elevpengen samt verksamhet som är finansierad via barnomsorgspeng för elever i skolornas fritidsverksamhet är medräknade. Nämnden har också fått del av ett riktat effektiviseringsuppdrag, ”Uppdrag Kommundirektör” på 5,1 mnkr. Totalt effektiviseringsuppdrag för nämnden att hantera är 14,9 mnkr

I efterföljande tabell redovisas hur Grundskolenämndens effektiviseringskrav är ämnat att hanteras:

Beslutade åtgärder	Belopp, tkr
Hyreskonsekvenser kopplat till lokalinvesteringar hanteras löpande under året	5000
Effektiviseringar kopplat till förändrad organisation	9 900

Av det totala effektiviseringsuppdraget på 14,9 mkr hanteras 5,0 mkr via att löpande under året aktivera och nyttja investeringar i lokaler.

2023 har varit ett konsolideringsår för Grundskolenämnden i arbetet med att infoga den verksamhet som överfördes från Programnämnd Barn- och utbildning. Det har

varit ett lärande år och under 2024 kommer den kunskapen och förståelsen fortsätta utvecklas samt organisationen och verksamheten effektiviseras. Detta arbete kommer att generera de kvarvarande 9,9 miljoner i effektiviseringar.

5.1.2.2 Planeringsreserv

Planeringsreserven avses att användas till politiska prioriteringar. Avsatt utrymme är 2 000 tkr för prioriteringar som beslutas under året.

Planeringsreserv, belopp i tkr	Budget
Avsatt till planeringsreserv	-2 000

5.1.2 Investeringar och lokalförsörjning i investeringsprogrammet

Enhet	Ändamål, investeringsobjekt	Äskade medel (tkr)
Samtliga enheter	Div utrustning	18236

I investeringsprogrammet sammanställs kommunens driftkostnadskonsekvenser till följd av genomförd investering oavsett om det är kommunen eller extern part som genomför den. Kommunens egna investeringar sammanställs i en investeringsbudget med budget för aktuellt år och tre år i plan och delas upp på investeringar i skattefinansierad- och taxefinansierad verksamhet. Investeringar i kommunens verksamhetslokaler sker i huvudsak av de kommunala fastighetsbolagen samt i mindre omfattning av annan extern part. Det innebär att kommunen inte har någon investeringsutgift för dessa investeringar, men investeringen medför en framtida hyreskostnad och andra driftkostnadskonsekvenser för kommunen.

Oavsett om det är kommunens egen investering eller investering som genomförs av kommunalt bolag eller extern part ska beräknad driftkostnadskonsekvens framgå samt hur denna ska finansieras. För kommunens egna investeringar utgörs driftkostnadskonsekvensen av kapitalkostnad (avskrivning + internränta) samt eventuell annan övrig driftkostnad. För lokalinvesteringar av kommunalt bolag eller annan extern part utgörs driftkostnadskonsekvensen av beräknad hyreskonsekvens. Finansiering kan ske inom egen ram, inom avsatt volympott, av KS-anslag eller via intäkter från taxa.

I Örebro kommun har det under lång tid funnits ett behov att bygga både nya lokaler samt renovera befintliga lokaler för framtiden. Investeringar binder kapital under lång tid, vilket påverkar det ekonomiska utrymmet för Grundskolenämnden att bekosta sin verksamhet i framtiden. Det är viktigt att ha beredskap för den ökade andelen hyreskostnader i relation till de totala nettokostnaderna och där det är möjligt, utnyttja befintliga lokaler istället för att bygga nya. Målsättningen är ett så effektivt lokalutnyttjande som möjligt. Det säkerställs bland annat genom en långsiktig lokalförsörjningsplanering. På så vis upprätthålls förutsättningarna för att hantera personalkostnader och andra kostnader inom den tilldelade budgetramen, utan att behöva göra avkall på kvaliteten.

Grundskolenämnden har ansvar för verksamhetsområdets lokalekonomi. Nämnden har möjlighet att fatta beslut om hyresgäst Anpassningar, och enskilda investeringar, upp till 20 prisbasbelopp, medan större investeringar ska hanteras inom ramen för kommunens övergripande investeringsprogram. Grundskolenämnden kommer i det sammanhanget få förtydliga sina behov årligen som en del av förarbetet till den kommunövergripande *Lokalförsörjningsplanen*¹⁹. Lokalförsörjningsplaneringen utgår från prognoser, volymbelov, myndighetskrav samt pedagogiska behov och utarbetas i nära

¹⁹ Kommunstyrelsen, 2022-10-10, § 218, Ks 589/2022

samarbete med verksamheten för att kunna möta nuvarande och framtida behov av grundskoleplatser.

Grundskolenämndens totala investeringsbudgeten för 2024 uppgår till 18,2 mkr vilket är en ökning på 1 mkr jämfört med föregående år. Alla enheter inom Grundskolenämnden får äska om investeringsmedel för inventarier och kommentera behovet. Investeringar är förenat med kostnader i form av avskrivning och internränta på bundet kapital och denna kostnad måste rymmas inom enhetens tilldelade budgetram.

Bilaga 1 Översikt över verksamhetens utveckling

		Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Befolkning						
Antal invånare, Örebro kommun	Totalt	156 381	156 987	158 057	159 050	160 138
	Kvinnor	78 785	79 114	79 669	80 129	80 636
	Män	77 596	77 873	78 388	78 921	79 502
Verksamhet						
Antal elever i kommunal skola F-9		15 292	15 615	15 721	15 380	Minska
- flickor		7 230	7 425	7 457	7 287	
- pojkar		8 062	8 190	8 264	8 093	
Antal elever i kommunal anpassad skola		206	230	228	229	Oförändrat
- flickor		70	81	85	92	
- pojkar		136	149	143	137	
Antal elever i fristående skola F-9		3 550	3 360	3 327	3 492	Oförändrat
- flickor		1 858	1 746	1 731	1 836	
- pojkar		1 692	1 614	1 596	1 656	
Antal barn i fritidshem		6 527	6 643	6 674	6 621	Minska
- flickor		3 102	3 200	3 173	3 113	
- pojkar		3 425	3 443	3 501	3 508	
Antal barn i fristående fritidshem		984	842	762	812	Minska
- flickor		506	421	362	391	
- pojkar		478	421	400	421	
Anställda						
Heltidsanställda med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9 kommunala skolor, andel i %		70,1	69,4	69,3	**	Öka
Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola åk 1-9, andel i %		87,2	87,3	86,2	**	Minska
Antal elever/lärare (heltidstjänst)		13,0	13,2	12,5		Oförändrat
Sjukfrånvaro i % av arbetstid		6,3	5,8	6,0	5,4 % *	Minska
- kvinnor		6,6	6,1	6,4	5,9 % *	
- män		5,6	5,2	5,0	4,2 % *	
Ekonomi						
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)		-1,6	-2,6	-2,9	**	Öka
Kostnad för kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev		112 971	115 737	119 758	**	Öka
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev		21 882	23 205	24 114	**	Öka
Organisationsutveckling						
Antal intraprenader		12	12	12	12	Oförändrat
* Prognos, siffra uttagen 2023-09-01 till delårsrapport 2 2023.						
** Siffra klar och kompletteras med i januari 2024.						

Bilaga 2, Reglemente för Grundskolenämnden

Ansvarsområde

Nämnden har ett ansvar att tillse att barn och unga i Örebro kommun ges möjlighet till lärande och utbildning. Nämnden fullgör sina uppgifter utifrån skollagen. Nämnden har ett ansvar för att skolplikten efterlevs.

Det åvilar nämnden att tillse att eleverna inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. Nämnden har inom sitt verksamhetsområde ett ansvar för att verksamheten utgår ifrån att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Nämnden har ett ansvar för att skapa förutsättningar för att verksamheten i samverkan med andra aktörer kan arbeta förebyggande så att barnets bästa kommer i främsta rummet.

Nämnden ansvarar inom sitt verksamhetsområde för myndighetsutövning och övriga skyldigheter enligt skolförfattningarna.

Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i ovanstående verksamheter. Nämnden utövar ledningen av hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde och ansvarar för att det finns en verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Nämnden ansvarar för

- förskoleklass
- grundskola
- anpassad grundskola
- fritidshem
- öppen fritidsverksamhet
- omsorg under tid då fritidshem inte erbjuds
- pedagogisk omsorg som erbjuds istället för fritidshem
- tillhandahålla modersmåls lärare och studiehandledare inom både grund- och gymnasieskolan
- ansvara för att det finns skolbibliotek inom sitt verksamhetsområde
- placering av elever på kommunala grundskolor
- insyn i skolor med enskilt huvudmannaskap
- att avge yttranden avseende ansökan om friskoleetableringar
- interkommunala skolfrågor inom det offentliga skolväsendet samt att företräda kommunen i ärende som rör förhållande till skolor med enskilt såväl som offentligt huvudmannaskap
- genom egna beställningar eller i samverkan med andra kommunala eller regionala organ svara för skolskjuts
- skolmåltidsplanering och rapportera behov till Teknik- och servicenämnden
- kommungemensamma verksamheter som avser råd och stöd till elever i alla förskolor och skolor – till skolor med enskilt såväl som offentligt huvudmannaskap
- budget och resursfördelning för skolor med enskilt såväl som offentligt huvudmannaskap.

Ansvar för konkurrensneutralitet, informationsskyldighet och uppföljning

Nämnden ska säkerställa konkurrensneutralitet i de villkor som gäller för grundskolor med såväl enskilt som offentligt huvudmannaskap.

Uppdrag och verksamhet

Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Nämnden ska följa det Kommunfullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Nämnden svarar för att verksamheten är av god kvalitet och att uppgifter utförs av personal med lämplig utbildning och erfarenhet.

Nämnden ansvarar för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ansvarar inom sitt verksamhetsområde för att arbeta för en långsiktig hållbar utveckling i Örebro kommun utifrån av Kommunfullmäktige fastställda styrdokument.

Nämnden ansvarar vidare för

- styrdokument och verksamhetsstyrning inom de ramar Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen anger
- lokalförsörjningsplanering inom sitt verksamhetsområde och rapporterar till Kommunstyrelsen
- att kontakt och dialog med medborgare och medborgargrupper skapas och upprätthålls samt att utveckla medborgarinflytande
- att följa samhällsutvecklingen och ta de initiativ och vidta de åtgärder som krävs.

Nämnden ska reformera det kommunala regelbeståndet inom nämndens verksamhetsområde.

Organisation inom verksamhetsområdet

Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av Kommunfullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Personalansvar

Nämnden är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av Kommunstyrelsen. Nämnden har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag av de frågor som anges i Kommunstyrelsens reglemente.

Behandling av personuppgifter

Nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet med undantag för det ansvar som åvilar Kommunstyrelsen enligt reglemente, för behandling av personuppgifter som är gemensam för hela kommunen.

Nämnden ska utse dataskyddsbud.

Informationsägande, hantering och arkivering

Nämnden är ägare av den information som uppstår och hanteras i dess verksamhet.

Nämnden ansvarar för att dess arkiv, samt av nämnden övertagna arkiv, vårdas enligt arkivlagen, och på det sätt som framgår av kommunens arkivreglemente.

Nämnden är ansvarig för informationssäkerheten inom sitt verksamhetsområde. Arbetet med informationssäkerhet ska bedrivas systematiskt enligt gällande författningar.

Uppföljning och rapportering till Kommunfullmäktige

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska två gånger per år redovisa till Kommunfullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som Kommunfullmäktige har lämnat till dem

- i reglemente
- genom finansbemyndigande.

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av Kommunfullmäktige. Redovisningen lämnas till Kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Information och samråd

Kommunstyrelsen, övriga nämnder och kommunalråd ska i möjligaste mån från nämnden erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör Kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Nämnden ska ansvara för att samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

Delegering från Kommunfullmäktige

Nämnden får i mål och ärenden där nämnden för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.

Processbehörighet

Nämnden har inom sitt verksamhetsområde rätt att själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden, om inte någon annan ska föra kommunens talan på grund av lag eller annan författning eller beslut av Kommunfullmäktige.

Självförvaltningsorgan

Nämnden får uppdra åt ett självförvaltningsorgan, såsom exempelvis intraprenader, att helt eller delvis sköta driften av en viss anläggning eller en viss institution. Nämnden får uppdra åt självförvaltningsorganet att besluta på nämnden vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Nämnden ska i en arbetsordning fastställa självförvaltningsorganets uppgifter, sammansättning, arbetsformer och mandattid.

Bilaga 3, Handlingsplan för likvärdig skola 2022-2027: Mål, insatser och aktiviteter ²⁰

Handlingsplan för likvärdig skola 2022-2027

Handlingsplanen för likvärdig skola ska bidra till att utbildningen i Örebro kommuns grundskolor bedrivs med hög kvalitet i en trygg lärandemiljö som stimulerar *alla* elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential. Planen är uppdelad i områdena *Undervisning och lärande* samt *Tillgänglig lärmiljö* där mål, insatser och aktiviteter beskrivs. Målen ska vara långsiktiga och insatser samt aktiviteter identifierade utifrån analyser och dialoger på skolenhets- och förvaltningsnivå. De ska följas upp kontinuerligt, revideras och prioriteras utifrån identifierade behov. Till handlingsplanen finns en aktivitetsplan med tidplan och ansvar för genomförande. Grundskola, lärare och skolledare används genomgående som samlade begrepp för alla skolformer, lärarkategorier, rektorer och biträdande rektorer om inget annat anges.

Undervisning och lärande

En avgörande faktor för att eleverna ska ha möjlighet till ett optimalt lärande och nå kunskapskraven är en god undervisning som utgår från elevernas behov och förutsättningar. Undervisningen i fritidshemmet kompletterar förskoleklassen och skolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid. I undervisningen ska eleverna erbjudas en variation av arbetssätt, uttrycksformer och lärmiljöer som integrerar omsorg och lärande. Elevers delaktighet i utbildningen är en avgörande faktor för att lyckas.

Mål

- Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning.
- Ökad likvärdighet inom och mellan skolenheter och skolformer.

Insatser och aktiviteter

1) Kompetensutvecklingsinsatser och nätverk för lärare för att öka den ämnesdidaktiska kompetensen med grund i Lgr22

- a) Skapa förutsättningar för att rektorsteamet arbetar med Lgr22 och tillsammans planerar och organiserar arbetet med kollegialt lärande inom och över skolgränserna.
- b) Skapa en organisation med förstelärare för att utveckla arbetet med undervisningsutveckling och ämnesdidaktik med nätverk och kompetensutveckling med Lgr22 som grund.

2) Det språkutvecklande och språkstödande arbetet ska stärkas genom kompetenshöjande insatser för alla medarbetare.

- a) Tillsätta en samordnande tjänst för språkutvecklande arbete
- b) Kartlägga kompetenser och kunskap om språk- och kunskapsutvecklande arbete och identifiera behov och insatser.
- c) Ta fram en rutin för ett likvärdigt arbete med svenska som andraspråk (SVA)
- d) Kartlägga och identifiera behov av insatser om flerspråkighet/ nyanlända/ modersmål och studiehandledning

3) Utveckla arbetet med en likvärdig och god kvalitet på undervisningen i

²⁰ Grundskolenämnden 2022-05-19, Gn § 71, Gn 280/2022

särskolan.

a) Kompetenshöjande insatser och nätverk med fokus på de nya läroplanerna och bedömarkompetens

4) Utveckla arbetet med en likvärdig och god kvalitet på undervisningen i fritidshemmen.

a) Skapa en struktur för nätverk för lärare med inriktning mot fritidsbem

b) Stärka fritidshemmet i arbetet med elevers lärande och sociala utveckling samt komplement till skolarbetet, genom att identifiera behov av kompetenshöjande insatser utifrån läroplanen.

5) Väl fungerande övergångar ska utvecklas mellan skolformer, stadier och fritidshem.

a) Skapa rutiner för överlämnanden och övergångar.

o Förskola – förskoleklass

o Förskoleklass – åk 1

o Åk 3 – åk 4

o Åk 6 – åk 7

o Åk 9 - gymnasiet

b) Skapa forum för förståelse för varandras uppdrag och arbetsätt. Med start förskolaförskoleklass.

c) Samarbeta med gymnasiets individuella program kring elever som saknar ett ämne för behörighet till gymnasiet.

d) Samarbeta i rektorsnätverk grundsärskola/gymnasiesärskolan

6) Ett väl fungerande arbete kring tidiga insatser ska utvecklas.

a) Läsa- skriva- räkna-garantin genomförs rutinmässigt och följs upp.

b) Kartläggningmaterial i förskoleklass ska ligga till grund för de tidiga insatserna på skolorna.

7) Handlingsplanen för digitalisering i förskola och skola ska revideras.

a) Utvärdera arbetet med handlingsplanen och identifiera hur det fortsatta arbetet ska planeras.

b) Likvärdig tillgång till och utbildning i digitala läromedel och assisterande teknik.

8) Samarbeten med lärosäten och forskningsinstitut om forskning och utveckling (FoU) ska utökas för att stärka vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i utbildningen.

a) Skolor ska ges möjlighet att delta i praktikenära forskning bla inom ULF (Utbildning, lärande och forskning) med särskilda projektmedel

b) Vetenskaplig ledning för lärare och lärarlag i arbete med undervisningsutveckling och kartläggning av elevernas lärande.

c) Samarbeta med forskare som arbetar deltid i verksamhet som del av ett forskningsprojekt om digital och språklig utveckling.

d) Förvaltningen ska vara en aktiv part i arbetet med att utveckla en FoU-miljö för skolverksamheten i Region Örebro tillsammans med Örebro Universitet

Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglighet är den förutsättning som krävs för att alla elever ska kunna vara delaktiga i en inkluderande skolverksamhet. En tillgänglig lärmiljö, sett till såväl den fysiska som den sociala och pedagogiska miljön, är en viktig del i att kunna utveckla inkluderande verksamheter. Det är dessa förutsättningar som ska ge möjlighet för eleverna att vara delaktiga i sitt lärande och ingå i en social gemenskap.

Mål

- All pedagogisk personal ska ha kunskap om och kompetens att utveckla tillgängliga lärmiljöer
- En likvärdig elevhälsa som främst arbetar hälsofrämjande och förebyggande.
- Likvärdig tillgång till studie- och yrkesvägledning.

Insatser och aktiviteter

9) Utveckla kompetenshöjande insatser

- Utbildningspaket kring neuropsykiatriska funktionsvariationer ska erbjudas*
- Utveckla en långsiktig och hållbar utbildningsorganisation för Vägledande samspel*

10) Genomlys behovet av särskilda undervisningsgrupper för att utveckla en likvärdig och hållbar organisering.

11) Utveckla en samordnad och likvärdig elevhälsa

- Tillsätta en samordnande tjänst för elevhälsans arbete.*
- Kartlägga elevernas tillgång till och identifiera behov av elevhälsans professioner.*

12) Öka samarbeten med Örebro partnerskap, socialtjänst, Region Örebro och andra aktörer.

- Utveckla och permanenta pågående projekt Tillsammans för alla barns bästa (TABB)*

13) Minska andelen elever med hög frånvaro.

- Tillsätta en samordnande tjänst för närvaroarbetet.*
- Identifiera behov av aktiviteter utifrån pågående projekt och erfarenheter.*

14) Utveckla en likvärdig tillgång till studie- och yrkesvägledning.

- Framtagande av en huvudmannaplan för att utveckla arbetet med vägledning inom pågående ESF-projekt.*
- Tillsätta en samordnande tjänst för studie- och yrkesvägledning samt prao.*
- Kartlägga elevernas tillgång till och identifiera behov av studie- och yrkesvägledare.*
- Genomföra kompetensutvecklingsinsatser för studie- och yrkesvägledare.*